



До Председателя на Научното жури
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас,
по процедура за заемане на академична длъжност
„Професор“ по Патофизиология към Медицински факултет
при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас
с кандидати: проф. д-р Ганка Йорданова Бежарова, дмн

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Благой Иванов Маринов, д.м.

Зам. Ректор НИД, Медицински Университет – Пловдив

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“ по професионално направление 7.1 „Медицина“ и научна специалност „Патофизиология“ за нуждите на Медицински факултет на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас и обявен в „Държавен вестник“ № 105/2020 г.

В обявения конкурс единствен кандидат е **проф. д-р Ганка Йорданова Бежарова, дмн.** Тя е представила за процедурата по конкурса всички необходими материали, справки и документи съгласно нормативните изисквания. Декларирам, че нямам конфликт на интереси, вкл. съавторство в публикациите на кандидатката.

1. Кратка биографична справка, творчески и професионален път.

Проф. д-р Ганка Йорданова Бежарова, дмн е родена на 24.07.1952 г. в Котел. През 1977 г. се дипломира с отличен успех по специалност „Медицина“ в Медицинска академия - София. От 1980 г. е назначена за асистент към Катедра патофизиология при ВМИ – Варна. През 1984 г. придобива специалност „Патофизиология“. През 1984 г. е повишена в старши асистент, а през 1989 г. – в главен асистент. През 1990 г. защитава дисертация на тема: “Промени във функционалните свойства на еритроцитите, свързани със свободно-радикалното окисление при термична травма”

по научната специалност Патофизиология. През 1999 г. придобива академична длъжност ДОЦЕНТ по патофизиология. През 2014 г. защитава дисертация за дмн на тема: „Проучване на някои възможни механизми за увреждане на черния дроб, свързани с оксидативния стрес в условията на експериментална термична травма и ролята на мелатонина в хепатопротекцията”. През 2016 г. е избрана за професор по патофизиология в МУ-Варна. От 2000 г е ръководител на Учебно-научен сектор по патофизиология към Катедра по физиология и патофизиология на МУ-Варна.

Проф. Ганка Бекярова е уважаван член на медицинската колегия и членува в множество професионално общества и организации, сред които:

- Съюз на учените -Варна
- Българско дружество по физиологични науки
- Европейско физиологично дружество (FEPS)
- Български лекарски съюз

Член е на редакционните колегии на списанията: *Journal of Biomedical & Clinical Research*, *Oxidants and Antioxidants in Medical Science* и *Scientific Journal*.

Проф. Бекярова показва последователно развитие в своето научно и професионално израстване. Тя притежава и комуникативни и организационни качества, които прилага в преподавателската си дейност. Владее писмено и говоримо английски и руски езици. Проф. Бекярова има подчертан интерес към прилагане на съвременните методи за преподаване в медицинското образование (участие в проект „Интерактивни методи на обучение”, №BG051P0001-3.1.09.0013).

2. Научно-изследователска дейност

Общо описание на представените и приетите за рецензиране трудове.

Проф. Бекярова участва в обявения конкурс за професор по „Патофизиология” на Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас с 73 публикации и 50 доклада. Има общо 12 участия с отделни глави в учебници и учебни пособия за студенти. Представена е и самостоятелна монография на тема: „Ендотелна дисфункция, съдов оксидативен стрес и кардиоваскуларен риск: патофизиологични механизми и клинично приложение“ (Варна, 2015). Общият импакт фактор на публикациите

(IF=10.87) и резюметата (IF=15.39) е 26.25.

Разпределението на публикациите е както следва:

- Статии в списания с импакт фактор - 13
- Статии в реферирани чуждестранни и български списания - 65
- Статии в научни сборници - 8
- Монография - 1
- Глави от учебници – 12

Проф. Бекярова е първи автор в 31 научни статии. Тя представя в настоящия конкурс и участия в конгреси, симпозиуми и конференции с публикувани резюмета – общо 62 заглавия, от които 22 на международни форуми.

Проф. Бекярова е ръководила или е участвала в редица научно-изследователски и образователни проекти. Била научен ръководител на трима докторанти, двама от които са защитили ОНС „Доктор”. Избирана е многократно за член на научни журита за академични длъжности и научни степени, за рецензент на статии в български и чуждестранни списания, както и за рецензент на научно-изследователски проекти.

Посочените данни показват, че проф. Бекярова може да работи както самостоятелно, така и като ръководител и член на екип.

Значимост на трудовете

Публикациите на проф. Бекярова са в авторитетни **международни** списания сред които: International Journal of Immunopathology and Pharmacology, Biotechnology & Biotechnological Equipment, Methods Finding Experimental and Clinical Pharmacology, Burns и **национални** издания сред които: Scripta Scientifica Medica, Медицински преглед, Военна медицина и др.

Описание по тематика и приноси

Тематично научните трудове на проф. Ганка Бекярова са в областта на конкурсната специалност и разглеждат изключително актуални и значими въпроси, предимно в областта на ендотелната дисфункция, оксидативния стрес, метаболитен синдром и клетъчно молекулните механизми на чернодробно увреждане, обособени в следните направления:

- оксидативния стрес при експериментален модел на термична травма
- оксидативния стрес и нискостепенното възпаление и ролята им при апоптозата в стеатозния черен дроб
- ефекта на мелатонина върху NF-κB и неговото модулиращо действие върху инфламаторния отговор и апоптозата
- ранни маркери на ендотелната дисфункция и експресия на транскрипционните (Nrf2 и NF-κB) фактори и на ензима хем-оксигеназа-1 в тъканите

Професионалният път и научната продукция на проф. Бежарова показват възходящото ѝ развитие като изследовател, което се подкрепя от документираните позовавания на нейните публикации – наброяващи 240 цитирания. Индексът на Hirsch (h-индекс, Google Scholar) е 11.

3. Научни приноси

Цялостната научно-преподавателска дейност на проф. Бежарова съдържа съществени приноси от теоретично и практико-приложно естество, а именно:

- Установена е ролята на оксидативния стрес за ендотелната дисфункция при заболявания с повишен кардиометаболитен риск като захарен диабет, затлъстяване, артериална хипертензия и обструктивна сънна апнея
- Моделиране на патобиохимичните и патофизиологичните механизми на индуцираното от термична травма чернодробно увреждане
- За пръв път е установено, че мелатонинът повишава експресията на транскрипционния фактор Nrf2, активността на хем-оксигеназа-1 и естествената антиоксидантна защита и ограничава оксидативното увреждане и апоптозата на хепатоцитите при експериментална термична травма
- Доказани са противовъзпалителното, антиоксидантно и антиапоптотично действие на мелатонина

- Транскрипционните фактори като Nrf2 и NF-kB дава по-достоверна и глобална представа за патофизиологичните механизми на тъканно увреждане в сравнение с изследване само на отделни маркери на оксидативен стрес , възпаление и апоптоза.
- Установена е ключовата роля на оксидативен стрес и нискостепенното възпаление за прогресивното увреждане на черния дроб при неалкохолна мастна чернодробна болест

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Проф. Ганка Бекярова има дългогодишен преподавателски опит (над 40 години) и се проявява като утвърден преподавател по дисциплината патологична физиология. В своето развитие тя минава последователно от асистент до професор МУ – Варна. Води лекции и практически занятия със студентите от III курс по дисциплината патологична физиология (на български и английски език) по специалностите медицина, дентална медицина, фармация и специалностите в медицински колеж и ФОЗ. Разработвала е учебни програми и лекционни курсове по преподаваните дисциплини, като внедрява съвременни подходи в преподаването по патологична физиология.

Работила е активно със студенти кръжочници, с които има съвместни публикации и участия в научни форуми.

6. Заключение

Проведеният анализ на научната дейност, научната активност и преподавателската дейност на кандидатката ми дава основание да направя извода, че проф. Ганка Бекярова е утвърден учен и академичен преподавател с богата практика, житейски и професионален опит.

Цялостната ѝ професионална дейност има съществени приноси от теоретично и практико-приложно естество в областта на конкурсната специалност. Научната продукция, творческата активност и преподавателска дейност на проф. Бекярова напълно съответстват на наукометричните показатели съдържащи се в ЗРАСРБ, неговия Правилник и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

Убедено препоръчвам на уважаемото Научно жури да присъди на проф. Ганка Беярова, дмн, научното звание „ПРОФЕСОР“ за нуждите на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

12.04.2021 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Благой Маринов, дм